

Ima vsak štetnik
in velja s poštnino
tudi in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Politični katal. tis-
kovnega društva do-
lajajo list brez po-
sodne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesemski list dob-
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Bokopci se ne vra-
čajo, neplačani list
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se datine enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 47.

V Mariboru, dne 20. novembra 1902.

Tečaj XXXVI.

Dvojezični napisi.

(Govor poslanca Žičkarja.)

Nemški poslanci so v državnem zboru
nujno zahtevali, da morajo na neki lokalni
železnici na Češkem biti samo nemški
napisi postaj. V razpravi dne 13. t. m. se je
oglasil tudi slovenski poslanec Žičkar,
ki je zahteval dvojezične napise na Spod.
Štajerskem. Govor se glasi:

Ako se gospodje pritožujejo, da so ža-
ljena njihova narodna čustva, ker so na ime-
novani železnici poleg nemških tudi češka
imena postaj, koliko bolj opravičene so pri-
tožbe slovenskega prebivalstva na južnem
Štajerskem in v slovenskem delu Koroške,
ker so ondi na progah južne železnice in
dveh lokalnih železnic samo nemški napisi.
(Čujte!) Prebivalstvo je v ogromni večini
slovensko, a sprevedniki kličejo le nemška
imena postaj, katerih ljudstvo ne razume.
(Živahni mejklici.)

Slovenske občine, okraji in drugi za-
stopi so prosili za dvojezične napise — jaz
sam sem predložil več takih prošenj, toda
brez uspeha. Zato se mi umestno zdi, da se
o tem govori v zbornici.

Južna železnica teče na slovenskem Sp.
Štajerskem od Spielfelda do Trbovelj, od
Maribora do Spod. Dravograda in dalje po
slovenskem Koroškem do Beljaka, od Pra-
gerskega do Kaniže in od Zidanega mostu do
Brežic proti Zagrebu. Skoraj ves ta svet je
čisto slovenski, ker je poleg 81% Slovencev
le 19% Nemcev. (Čujte!)

Ali ni torej naravno, da bi morali biti
napisi postaj slovenski in da bi sprevedniki
klicali slovenska imena postaj. Kaj še! Vsi
napisi na teh progah so edinole nemški in
sprevedniki kličejo le nemška imena. (Čujte!
Čujte!)

Treba tudi pomisliti, da se imena postaj
vse drugače glasé v nemškem, kakor pa v
slovenskem jeziku. Na primer imenujejo slo-
vensko Rače—Kranichsfeld, Hoče—Kötsch,
Slov. Bistrica—Windischfeistritz, Poličane—
Pölschach, Laško—Tüffer, Rimske Toplice—
Römerbad, Zidan most—Steinbrück, Trbov-
lje—Trifail; na progi proti Dravogradu so
Ruše—Maria Rast, Ribnica—Reifnig, Vu-
hred—Wuchern, Vuzenica—Saldenhofen, Me-
tlovo—Mittlern, Sinčaves—Kühnsdorf, Re-
karjaves—Rückersdorf, Kriva vrba—Krum-
pendorf, Poreče—Pörschach, Vrba—Velden,
Lipa—Lind, Podravlje—Föderlach, Jezer-
nica—Seebach, Beljak—Villach; na progi
proti Kaniži se imenuje Ormož—Friedau,
Velika Nedelja—Grosssonntag, Središče—Pol-
strau. In razun v Ptuj in Središču je le
malo Nemcev tam okrog. Istotako so Zidan
most prekrstili v Steinbrück, Sevnico v Li-
chtenwald, Krško v Gurkfeld, Brežice v
Rann.

Čudno pa je pri južni železnici, da ima
na Kranjskem dvojezične napise in da spre-
vedniki kličejo nemška in slovenska imena
postaj. In vendar prebiva na južnem Štajer-
skem isti slovenski rod, kakor na Kranjskem.
Zato res ne vem, zakaj ni na Štajerskem
dovoljeno, kar velja na Kranjskem. Edini
vzrok je menda ta, ker smatrajo južno Šta-

jersko že ponemčeno. (Čujte!) Da, dokazati
skušajo, da na Štajerskem ni več Slovencev.
Tako tudi potniki, ki slišijo le nemška imena,
mislijo da so na nemški zemlji.

Proti takemu tolmačenju in potvarjanju
javnega mnenja moramo odločno ugovarjati.
(Živahno pritrdjevanje.) Vlada je dolžna, da
napravi konec temu, ker to žali narodna
čustva slovenskega prebivalstva. (Tako je!)

Na Spod. Štajerskem imamo tudi dve
lokalni železnici Celje—Velenje in Poličane—
Konjice. Tudi tukaj so na postajah le nemška
imena. Žalec je Sachsenfeld, Polzela—Braslovče
se glasi Heilenstein—Frasslau, Rečica je Riez-
dorf, Pesje—Hundsorf, Velenje—Wöllan.
Na progi Poličane—Konjice je postajališče
»Plankenstein«. Noben človek ne razume
tega kitajskega imena, (Posl. Albrecht: Prav
dobro, častiti gospod!), vsi poznajo le Zbelovo,
Dražmirje so prekrstili v Gattersdorf. (Posl.
Albrecht: To ni lepo, da nemški jezik imenu-
jete »kitajski«! — Ugovori slovenskih poslancev.)
Da, v tem zmislu, ker teh imen Slovenci ne
razumejo. Sprevednik kliče »Gattersdorf«, a
nihče ne pozna tega imena.

Ko se je gradila železnica Velenje—Sp.
Dravograd, so nekatere občine in slovenje-
graški okr. zastop prosili želez. ministrstvo,
da bi bila na postajah tudi slovenska imena,
in sicer na prvem mestu, na drugem pa
nemška. Izvršilo se je, toda na prvem mestu
so nemška imena. Nisem pa slišal, da bi bilo
na tej progi zato manj prometa, ker so na-
pisi dvojezični. Pa tudi prebivalstvo je zado-
voljno z dvojezičnimi napisi. Kar je torej v
redu na tej kratki progi, to bi moralo biti

Listek.

Tolažba v smrtni uri.

Resnična povest.

(Konec.)

Ko je nekoč tudi tako vzdihoval, pri-
krevsal je berač Lenart, ki je iz Kruljeve
hiše odnesel marsikateri dar. Lenart je bil
že v vsej okolici dobro znan, da si vzame
sam, česar mu ljudje sami ne dajo. Tako je
opravljal vedno dva posla. Po dnevu je be-
račil, po noči pa kradel. Lahkoverni ljudje
so radi verjeli, da zna Lenart tudi coprati.
»Kaj pa stokaš tu, Krulje? Lej ga no!« na-
govori berač Krulja. »Ali te ne puste notri,
da bi izpil frakelj brinovca? Vidiš, dokler si
imel kaj v mošnji, odpirala so se ti vrata
kar na strežaj, sedaj pa ti niti špranje ne
pokažejo. Tako je na tem puhlem svetu!
Imel si lepo premoženje, pa si ga zapravil in
jaz sem storil isto. Sedaj pa nimava nič, in
nama tudi ne more nikdo nič vzeti.« »Kaj
se boš norčeval z menoj!« reče jezno Matevž,
»pomagaj mi raje, če kaj znaš; saj pravijo,
da si čarovnik. Začaraj mi, da bom imel le
vedno polno mošnjo v žepu, potem pa bova
pila, da bo le kaj. Pa če bi ti res kaj znal,
potem bi naredil sam sebi, saj si potreben

ravno tako kakor jaz.« — »Le ne bodi pre-
več ošaben, če hočeš, da si bodeva prijatelja;
sedaj nisi več posestnik, temveč berač kakor
jaz! Tako neusmiljenega srca pa tudi nisem,
da bi puščal svojega brata v revščini. Po-
magal ti bodem že, zato, ker me nisi nikoli
praznega od hiše odpravil. Samo malo se
moraš tudi pobrigati.« — »Le povej brž«,
reče Krulje naglo, »vse bom storil, da le
dobim denar, drugače po zimi zmrznem.«

»Pa pojdi z menoj, greva h Gaberniku.
Nocoj je stara sama doma, on je odšel po
kupčiji. Ko bi le ti vedel, kako lep kupček
denarčka ima v omari, to bi se ti cedile
sline! Samo dvakrat boš zagrabil s periščem,
pa imaš dovolj do smrti. Enkrat sem že po-
kušal, pa nisem mogel sam odtrgati deske
pod streho, obadva pa bodeva že. Tako veš,
si bova pričarala denarja. Hehehe!« — »Kra-
dla bova torej?« reče Krulje in mravljinici
mu zletijo po hrbtu. »Kako pa; ali pa vzela,
kakor že hočeš reči, saj je vse jedno.« »Le
pojdiva, raca na vodi! Saj so tudi nama
ukradli posestvi. Drugega nisva dobila kakor
nekoliko pijače.«

Sklep, pomagati si s tatvino iz zadrege,
bil je storjen. Šla sta h Gaberniku, posestniku,
ki je bil oddaljen od vasi kake četrt ure.
Potihoma sta oblazila hišo in ko sta se pre-
pričala, da ju ne čuti živa duša, šla sta

na delo. »Nikar tako naglo ne trgaj, da naju
kdo ne sliši. Le polagoma! Ti ne znaš!« za-
godrnjal je Lenart. »Ta hudir se ne da od-
trgati«, rentočil je Matevž, »pomagaj mi!«
Akoravno kruljev, priskočil je Lenart brzo
na pomoč. Ali sedaj opazi, da se bližajo od
vrta sem trije možje, ter zasepeče: »Beživa«,
in odpihal jo je hitro v gozd, kolikor je le
mogel s šepavo nogo. Kruljec se spusti v beg,
ali oni trije so mu za petami. Urno je pre-
skočil bližnji plot, ali sedaj mu prilete gnojne
vile naravnost v hrbet. Toliko, da se ni
zgrudil na tla, le strah, da ga ne vjamejo,
mu je dajal moč, da je ušel v gozd.

Pastir, ki je še hodil krog živine, je sli-
šal ropot pred durmi. Pogledal je skozi linico
in videl nekoga, ki je trgal. Zbudi brž obadva
hlapca, ki sta spala v bližini. Vsak je zgrabil,
kar mu je prišlo v roke in tako so se na-
potili nad tatova.

V gostem grmovju v gozdu je čepel
Lenart in globoko sodel. Strah in urna hoja
sta ga upehala. »Ti si za krajo, ti sleva ti!«
pozdravil je prisopivšega Matevža, ki se je
zgrudil na tla. »Škoda, da sem te seboj vzel,
sam bi bil opravil boljše. Saj sem vedel, da
boš v svoji neumnosti koga priklical. Meniš,
da je krasti tako kakor bi hruške pekel. Oba-
dva bi jo lahko skupila!« »Oh Lenart, do-
volj imam«, vzdihoval je Krulje. »Kaj si

 Današnji list ima „Na š Dom“ kot prilogo!

na vseh železnicah, ki vozijo na slovenskem Spod. Štajerskem.

Prebivalstvo je zahtevalo tudi dvojezične napise in pečate pri poštini uradih. Preje so nekateri poštni uradi tudi dobili dvojezične napise. Sedanja vlada pa se malo ali celo nič ne ozira na opravičene zahteve slovenske. V Sevnici, Dramljah, v Ljutomeru n. pr. je prav malo Nemcev. Te občine so že večkrat prosile za dvojezične napise, pa brez uspeha. (*Posl. Biankini: Kaj pa na to rečejo?*)

Kaj rečejo? Da bi slovenski napisi razburili Nemce! Za naše pritožbe je vlada gluha. (*Klici: Tako je!*)

Sploh so na javnih poslopih le nemška imena, uradni odloki, pozivi itd., le nemški.

Kdaj pač dobimo v Avstriji vlado, ki ne bode le v besedah pravična, ampak tudi v dejanju, in sicer tudi Slovencem?

Dokler se to ne zgodi, slovanski narodi ne bodo zadovoljni in srečni. Mi Slovenci torej zahtevamo, da vlada naše itak skromne pravice ne le v teoriji prizna, ampak tudi povsod v javnem življenju. (*Živahna pohvala. — Govorniku tovariši častitajo.*)

Državni zbor.

Dunaj, 19. novembra.

Volitev v 10. dunajskem okraju.

«Slovenski Gospodar» je že omenil, da so pri ožji volitvi za deželni zbor v Favoritih zmagali krščanski socijanci z večino 39 glasov. Ta izid volitve je strahovito razburil židovske socijalne demokrate. Ti so vložili v državni zbornici nujni predlog ter obdolžili ne le samo krščanske socijance, temveč tudi vlado nepostavnega postopanja pri volitvi. Pa tudi krščanski socijanci so vložili nujni predlog proti judom in njihovim zaveznikom, katerim dokazujejo, s kakšnim nasilstvom so nastopili proti krščanskim volilecem. O tej zadevi se je obravnavalo v zbornici dne 14. in 18. novembra. Z vso divjo strastjo sta poslanca Pernerstorfer in Schuhmeier napadala osobito dr. Luegerja, dunajskega župana. Pa tudi krščanska socijalca dr. Gessmann in dr. Pattai nista ostala dolžna odgovora na vsa lažnjiva predbacivanja socijalnih demokratov. Mokraški agitatorji, pa tudi slaboznane mokraške ženske so z blatom in gnojnico oblivali krščanske volilce, kamenje in vrče metali na nje, s stoli so jih pobijali; nekateri krščanski volilci so bili ranjeni. Očitati so mokrači županu dunajskega mesta, da je nalašč ponarejal volilne zapisnike na škodo liberalnih volilcev. Dr. Pattai je dokazal v svojem govoru, kakšna laž je to predbaci-

vanje. Sicer je vladni zastopnik naznanil, da se je že začela sodnijska preiskava in se bojo kaznovali vsi, ki so učinili kaj nepostavnega.

Terminska kupčija z žitom na borzi.

Poslanska zbornica je to velevažno postavilo na korist kmetskemu ljudstvu, katero se peča s pridelavanjem žita, sklenila v zadnjem zasedanju; gospodska zbornica jo je pa nekoliko spremenjeno vrnila zopet poslanski zbornici. Gospodarski odsek poslanske zbornice je sprejel te dni od gospodske zbornice spremenjeno postavilo, ki pride v eni prihodnjih sej v obravnavo, če bo sploh še zboroval državni zbor.

Nujni predlog za uimske škode.

Veliko število teh predlogov zahteva nujno podporo od države za poškodovance. Dotični odsek pa še ni mogel predložiti zbornici svojega poročila, ker vlada tudi še ni objavila napovedanega postavnega načrta, po katerem hoče prispevati za škodo prizadetih. Več poslancev je zahtevalo, naj se ta stvar reši kmalu.

Državni zbor razpuščen?

Zadnje dni so se vršile nove obravnave med Čehi in Nemci. A ker slednji nočejo privoliti v nobeno ugodnost Čehom na korist, se mir med obema narodoma ne more skleniti. Radi tega pa tudi državni zbor ne more začeti rednega obravnavanja o važnih zadevah, kakor: državni proračun za l. 1903, pogodba z Ogersko, dovolitev vojaških novincev za l. 1903, zvišanje vojakov i. t. d. Vloženih je dozdej čez 50 nujnih predlogov, kateri se morajo vzeti v pretres poprej, kakor pridejo na vrsto imenovane vladne predloge. Ker ni upanja, da se pogodijo Čehi in Nemci, namerava vlada prihodnje dni za nekaj tednov odgoditi državni zbor in pričeti nova pogajanja med Čehi in Nemci. Če ta pogajanja ostanejo brezuspešna, se razpusti državni zbor. Potem bo delal namesto zbornice znani § 14, s katerim se bo dovolil proračun za l. 1903, se bojo dovolili vojaški novinci, se bo zvikšalo število vojakov in plača cesarskemu dvoru za 2 milijona kron. Tako se govori v poslanskih krogih.

Napisi na železničnih postajah.

Nemci na Češkem se čutijo razžaljene, ker se po tamošnjih nemških pokrajinah napravljajo napisi po železničnih postajah v nemškem in češkem jeziku. Te strašne «krivice» ne morejo prenašati. Cela kopa nemških poslancev je radi tega vložila nujne predloge z zahtevo, naj vlada poseže vmes ter odpravi češke napise. Železnični minister

je izpovedal, da se to godi radi potrebe po-tujočega prebivalstva. Pri tej priložnosti je povzel besedo slovenski poslanec Žičkar ter razkrival mnogo več krivice, katere se godijo slovenskemu prebivalstvu na Spodnjem Štajerskem in Koroškem na južnoželezničnih progah in po nekaterih deželnih železnicah. Tu so namreč napisi s a m o n e m š k i. Dr. Pommer je nekaj klobosaril proti g. Žičkarju češ, da slovensko prebivalstvo ne želi nobene spremembe.

Politični ogled.

Presvitli cesar boleha na revmatizmu (trganju po udih) in že več dni ne zapusti grada Schönbrunn. Vendar bolezen ni nevarna in upati je, da presvitli cesar kmalu zopet popolnoma ozdravi.

Katoliško šolsko društvo in ministri. Minulo soboto je imelo katoliško šolsko društvo za Avstrijo dvoje slavnostnih zborovanj, na katerih sta govorila mej drugimi poslanca dr. Porzer in princ Alojzij Lichtenstein. Med drugim tudi o velikem pomenu zadnje kršč. soc. zmage za razširjanje katoliške ideje v Avstriji. K zborovanju so bili tudi povabljeni ministri Koerber, Goluhovski, Hartel, Call, Böhm-Bawerk in Režek, a se povabilu niso mogli odzvati ter so poslali oprostilna ter pozdravna pisma. To pa je povzročilo nepopisni krik pri protiverskih strankah. Židovsko-liberalno časopisje napada avstrijske ministre, ki se sploh drznejo odgovoriti na povabilo tega društva, ki hoče ustanoviti krščanske šole namesto sedanjih. Toda to vpitje je brezuspešno. Katoliška zavest napreduje!

Srbi iščejo prestolonaslednika. Vkljub raznim izjavam kralja Aleksandra, da v Srbiji sedaj še nihče resno ne misli na rešitev vprašanja glede srbskega prestolonasledstva, je vendar to vprašanje v srbskih krogih neprestano na dnevnem redu. Pred nedavnim je došla v tem oziru iz Belgrada zanimiva vest, da namerava kralj proglasiti za svojega naslednika na srbskem prestolu brata kraljice Drage, ki biva sedaj v Parizu. To vest pa je srbska vlada takoj najodločneje zavrnila. Sedaj pa je došla v tem oziru nadaljna vest. Iz Belgrada namreč javljajo, da so 18. okt. v državni tiskarni na zelo skrivnosten način natisnili kraljev proglas, v katerem se kraljičin brat proglašja za prestolonaslednika. Ta tiskovina pa, tako javljajo v navedenem poročilu, ni zagledala belega dne, ker so o njej pravočasno zvedeli avstrijski vladni krogi na Dunaju in poslali v Belgrad tak migljej, da

steknil? — »Gnojne vile mi je nekdo v hrbet porinil.« — »Prav ti je storil, čemu se pa vtikaš v reči, katerih ne razumeš. Ako bi tiho trgal, pa se ne bi nič zgodilo; ti si pa lomil kakor medved.« — »Lenart! Ti si vsega tega kriv; zakaj si me pa pregovoril?« — »Glej ga no, sedaj bo pa še mene dolžil! Zakaj si pa šel, saj te nisem vlekel seboj!« — »Lenart, jaz bom umrl, oh, kaj bo? Lenart! ti si me zapeljal v največji greh, pomagaj mi, da se spovem; pojdi po gospoda!« — »Ljubi moj, nimam časa hoditi okrog gospodov; nič kaj ne marajo zame in vrhu tega bi se še izdal, da sem hotel Gabernika okraštiti. Potlej bi me pa vtaknili v luknjo. Poskusi se kesati, bo že kako šlo. Jaz pa potegnem drugam, tu ni nič več varno.« Nato je švedral dalje po hosti, ne meneč se za tovariša, ki se je vil v smrtnih bolečinah. Krulje je videl, da se mu bliža zadnja ura. »Oh, ljubi Bog, usmili se me! Samo toliko mi prizanesi, da se še obtožim svojih grehov. Kaj bo z menoj, če sedaj tu umrjem?«

Žeja ga je neznosno mučila. Zbere vse moči, da bi se priplazil do kakega studenca. Pa komaj se spravi po koncu, že pade zopet nazaj. »Izgubljen sem, izgubljen, nobene pomoči ni!« zastoka obupno.

Nakrat se zaslisi koraki. Nekdo prihaja! Upljivo gleda Matevž proti strani, od

koder se slišijo koraki in zagleda moža v dolgi rujavi kuti, ki je prihajal proti njemu.

»Mož, sveti mož, pomagajte mi!« zakliče s prosečim, slabotnim glasom. Menih se približa. »Kaj pa je, da tako stokaš?« — »Umrli bom, gospod. Oh, rešite me, da ne izgubim večnega življenja. Spovejte me!« Menih mu pregleda rane in jih za silo obveže. »Ali bi ne bilo bolje, da pokličem ljudi, in bi te spravili v bližnjo vas, da bi te ondi polagoma prevedeli?« — »O gospod, ni časa, brž, brž, jaz umiram!«

Duhovnik poklekne zraven njega. Njegovo mlado lice kaže že moško resnost. Že je bolnik pri kraju z obtoževanjem in menih moli na tihoma zraven njega. Ali zdajci se še enkrat nagne k duhovniku, še mu nekaj pripoveduje. Strme mu zre duhovnik v obraz, na obličju mu je brati, da so ga zadnje besede bolnikove zelo ganile.

»Vi ste moj oče?« reče potem. »Moj Bog, kako ste do tega prišli! Potolažite se in pogledajte. Tu pred vami stoji vaš Tomaž, sedaj oče Pavel. Božja volja je, da vam prinesem zadnjo tolažbo.«

Začuden je zrl bolnik v duhovnika; ali je res, ali se mu le sanja. »Tomaž, ti si, Tomaž, katerega sem tako grdo odgnal od hiše. Ali mi moreš odpustiti?« — »Davno

je že odpuščeno. Saj je bila to božja volja v prid meni in vam.«

Bolnik se je čutil sedaj močnejšega, menih mu je pomagal na noge. Počasi sta prikorakala v vas. Prišla sta do prve, nekdanje Kruljeve hiše. Le na menihovo prošnjo je sprejel novi gospodar bolnika v hišo ter mu dal pripravno posteljo.

»Tomaž«, prosil je Krulje, »povej mi vendar, kako si prišel do tega stanu in kako se ti je godilo po svetu, odkar si odšel. Povej mi, potem bom lažje umrl.« In menih začne pripovedovati:

»Ko sem tisto popoldne pasel živino na senožeti pri cesti, se ustavi na cesti voznik s precej obloženim vozom in me vpraša, če hočem z njim, ker bi potreboval jednega takega. Jaz sem mu odvrnil, da rad, samo bojim se, da bi me očem ne pretepal. Kako pa te bode lasal, ako odideš z menoj. Dobil boš lepe konje in voz ter se vozaril od mesta do mesta. Meni so bile te besede po volji in pustil sem vse ter šel z njim. Prišla sva na Gornje Štajersko, kjer sem obiskoval samostansko šolo. Ker sem se — kakor vsak Slovenec — lahko učil, so me radi imeli. Menihi so zatorej prosili voznika, naj me pusti v samostanu, ker imam dober talent. Meni pa se je življenje v samostanu prikupilo in rad sem ostal tam. Dokončal sem

so morali proglas ustaviti. — Morda vest v tej obliki ni povsem resnična, dokazuje pa vendar le, da iščejo naslednika in bi ga radi našli v kraljičinem bratu.

Na Balkanu. Dočim zatrjujejo evropski listi, da se ustaja v Macedoniji bliža koncu, oziroma, da je popolnoma ponehala, poročajo od bolgarsko-macedonske meje ravno nasprotno. Vsakega dne se vrše krvavi spopadi med ustaši in turškimi četami. Tostran Vardarja pazijo ustaši na vsako gibanje turških čet, katere si ne upajo napredovati. Turki se ne spuščajo v nobeno bitko, ako niso vsaj tri do štirikrat tako številni, nego nasprotna ustaška četa. Radi tega uprizore Turki pravo klanje tam, kjer slučajno zmagajo. Oni pobijajo vse žive in ranjene ustaše, ki so jim prišli v pest. Svoj srd kažejo Turki posebno nad pravoslavni cerkvami, katere rušijo in požigajo. Poleg tega more žene, starce in otroke.

Rusija ljubi vse enako. Ruski list »Novosti« piše, da ruska uradna politika dela na to, da bodo varovane koristi vseh slovanskih narodov na Balkanu.

Napad na belgijskega kralja. Ko so se vračali v soboto člani kraljeve rodbine od mrtvaške maše, ki se je vršila v spomin obeh zadnjih belgijskih kraljev, streljal je anarhist Rubino trikrat v yozove. Orožniki so napadalca takoj prijeli ter ga le s težavo rešili, da ga ni razjarjena množica raztrgala. Napadalec je povedal, da je Italijan, rojen v Pinardu pri Neapolju leta 1859. ter je po poklicu knjigovodja. Prišel je iz Londona v Bruselj, in kakor pravi, le dela iskat. Iz spisov pa, ki so jih zaplenili v njegovem stanovanju, je razvidno, da je bil član anarhistične družbe ter najbrže določen, da izvrši umor. Ko je začel izpovedovati: »Bil sem nesrečen in pri pogledu na toliko bogastvo...« Dalje ni mogel govoriti, ker ga je množica preupila, ki je klicala: »Smrt napadalcu! Živel kralj!« Strel je zadel šele tretji voz, v katerem je sedel adjutant grof d' Qultremont z dvornimi damami. Grof je na licu lahko ranjen. Napadalec je sam priznal, da je meril na prvi voz, v katerem so sedeli: kralj Leopold, prestolonaslednik grof Flandern ter princesinji Albert in Klementina. Konji so baš v onem trenutku poskočili, in tako je zadel šele tretji voz. Nadalje je povedal, da je hotel že v Gudula-cerkvi med mašo streljati nad kralja, pa se je zbal, da bi zadel vojake. Dasi napadalec trdi, da ni imel somišljenikov, so ljudje videli zraven njega še enega moža, ki je v gnječi izginil ter najbrže tudi vzel s seboj revolver, ki ga niso mogli

svoje študije in tako postal duhoven. Odslej naprej sem si vedno želel, videti svojo mater. Prosil sem dopusta in ga tudi dobil nekaj tednov. Hitel sem domov — in glej! Bog je blagoslovil moj namen. Sicer nisem našel matere več, pa našel sem spokorjenega grešnika in mu prinesel tolažbo.

Menih je končal. Solze so igrale bolniku v očeh. Sedaj so prišli s sv. obhajilom in eno uro potem je ugasnila luč njegovega življenja. V tuji, pa vendar nekdanji domači hiši je umrl, in Tomaž, katerega je s svojim grdim ravnanjem odpodil, mu je zatisnil oči. Pogreba se je udeležilo mnogo vaščanov in drugih ljudi. Tomaž, pater Pavel, pa se je povrnil nazaj. Ni videl več matere, pa videl je spokornika očma in mu prinesel zadnje tolažilo. Čudna so pota Gospodova!

Smešničar.

Modri govorniki! Nekega dne pridejo brenkači h kmetu ter se hočejo izkazati s svojim izvrstnim brenkanjem. Po dokončani igri reče kmet brenkačem: »Igrate kot David, le tako lepo ne!« »Vi pa govorite kot Salamon, le tako modro ne«, odrežejo se brenkači.

nikjer najti. Kralj je bil očitno prestrašen ter se je takoj odpeljal v Groenendal.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Šola v Podgradju.) Zadnji »Gospodar« je prinesel poročilo, da se snuje nova šola na Podgradju. Pametnemu človeku bi se to zdelo nemogoče; in res tudi pri nas od začetka tega nihče ni hotel verjeti. Pa kdor pozna nekaj onih veljakov, ki hočejo nositi zvonec v nekaterih resnicah, se temu ne bo čudil. Na Podgradju je več takih, v Stročjevesi pa komandira prejšnji predstojnik Vršič. Ta človek pa ne zasluži, da bi ga narodni možje s Pristave in Stročjevesi še dalje poslušali, zakaj on je ob svojem času vsakemu naklonjen. Danes je posilnimec, to razodeva njegova imenitna uradna nemščina. Jutri je liberallec, to je pokazal pri zadnjih volitvah, ko se je na vse grlo drl nad dukovniki. No in včasih je tudi klerikalec, to je pokazal pri zadnjih državnozborskih volitvah, ko je bil do zadnjega na strani Hribarjevi, a potem, ko je videl, da tam ne bo zmage, volil Žičkarja in po tega zmagi najbolj zabavljal volilec Hribarja. — To je eden tistih mož, ki delajo za šolo na Podgradju, in tam je še več takih, katere bomo tudi ljudstvu naznanili, da bodo vsi vedeli, kakšni so ti prijatelji, ki jim hočejo usiliti šolo nad Podgradju; da bodo tudi vsi murski Slovenci znali, kdo koplje grob slovenskemu narodu v Ljutomeru, da bodo vsi znali, kdo so tisti pomagači ljutomerskih nemškutarjev, kdo skrivni pristaši »Štajerčevi.«

Od Save. (Po volitvah.) Pogleli so že burni volivni valovi, ko se je po izgubljeni brežiški bitki oglašal rajhenburški Harambascha, da zmaguje vsaj v »Narodu« po svoje. Hu, vr... (da govorimo po harambaschko), to nas je posekal, kar sapa nam je zastala, že spet je ti bogve kolikokrat ubit klerikalni zmaj. Celih 14 dni so pripovedovale razne moške in ženske babe, da so slišale iz ust Harambasche, da ta piše, res piše za tiste »strašne« ljubljanske cajtenge. Ko je »kapa imela najdaljši cof«, je pa bilo vse gotovo in na dan je prilezla farbarija, tako neumna, kakor dolga. V dolgoveznih, brezkončnih stavkih so nekdanji pisatelj očka Harambascha dokazali, da so poleg ali ravno vsled nemškutarsko-liberalnega mišljenja sila učeni in pa tudi sila nelepah manir, če se sme o visokem gospodu tako reči. Le poglejte besede: konjunktura, Trimurti, bramrabagirati; teh niti »narodni naprednjaki« niso umeli, ker se na univerzi niso srečavali s Harambascho. To je bolj učeni delj dopisa; iz drugega manj učenega pa naj sledi ta-le zbirka: žegnani resnicoljub, podrepnik, fajmoštrov škorenj, črnosuknarji, katoliški dohtar, črna internacionala, nerazsodna kreatura, naduti ultramontanci, ultramontanček, sv. osebe, nadbogova, sv. oča Brahma, farška nadutost, maziljena gospoda, črna garda, sv. žlindra, tonzurirani gospod, lažnivi farovski zelnik, rimski hlapček, žegnani dopisnik, katoliški pop, ožlindrana vera, farška družba, božji hlapček, žegnana vretica, farški žakelj, božji beraček, rimski podložnik, božja gospoda, pes... Ne zameri, ljubi bralec, da si bral te Harambaschine ocvirke, ker nisi vaju v tem listu kaj temu podobnega brati; uvidi le, na kaki stopinji omike je liberalizem sploh in ta kranjski liberallec posebej, ki si hoče iz tukajšnjih prebivalcev vzgojiti »narodne naprednjake«, o katerih se pa mora častno izreči, da se še davno niso ponižali do takih surovosti. Večina omenjenih psokv leti na »žeganega resnicoljuba«, ki ga privandranj dopisnik po svoji lastni pameti ima za edino možnega dopisnika listov, ki pa se za Harambascho zmeni tako malo, kakor za sicer zanimivo vprašanje, ali se je kaj bolj prikupila usiljiva harambaschka dvojica »narodnim naprednjakom« sedaj, ko imajo 10 podarjenih istisov »farbarije« v rokah. V tem listu le mimogrede v šali omenjena mošt in

Glažar sta povzročila, da se naš duhoviti liberallec resno bojuje z njima tako, kakor se je zaganjal nekdanj nek vitez v veterne mline. S tem le kažete, Harambascha, da dozorevate za že itak zaželjeni penzijo, katerega Vam privoščimo magari na Savi, kjer Vas še čakajo spomini nekdanjega praktičnega liberalizma. Danes smo govorili z Vami bolj v Vašem jeziku, da nas bolje razumete; kadar se pa boste povzpeli vsaj do olike svojega zadnjega uslužbenca, bomo Vas kot resnega človeka upoštevali — dotlej pa bomo molčali in se tudi Vašim bodočim divjim napadom le iz srca smejali.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Celjska slovenska gimnazija. O prostoru za novo celjsko slovensko gimnazijo se slišijo čudne, naravnost škandalozne reči. Mi še nočemo danes naravnost govoriti, ker še pričakujemo nekaterih obvestil iz Dunaja. Toda celjskim Slovincem polagamo na srce, da se stvar javno in brezobzirno uredi na korist slovenski stvari, četudi bi morali obležati nekateri »rodoljubi« kot politični mrtveci na pozorišču.

Imenovanje. Naš rojak g. Josip Bučar v Sarajevu, je imenovan c. in kr. intendantom v področju 15. voja. Poštni oficijal v Gradcu gosp. dr. I. Debelak je imenovan poštним koncipistom v Zadru.

Častnim članom je imenovalo »Hrvat. pievačko društvo Trebevič« v Sarajevu tamšnjega starosta Slovencev, gosp. profesorja Jakoba Žnidaršiča.

Premeščen je naš štajerski rojak gosp. profesor Lilek iz Sarajeva v Zader.

Spremembe v politični službi. Komisar okrajnega glavarstva v Slovenjemgradu R. Schaffenrath je prestavljen na Ptuj; na njegovo mesto pride namestniški koncipist dr. A. Breschar iz Gradca.

Poroka. Dne 17. novembra so se v Petrovčah poročili g. Vinko Strgar, c. kr. rudarski komisar z gospico Irmo Kuček, in g. dr. Hinko Šuklje, prakt. zdravnik z gospico Gizelo Kuček. Bilo srečno!

V Trbovlje je premeščen iz Matulj pri Opatiji postajni načelnik g. Emerik Malovrh.

Blagoslovljenje nove šole. Iz Dobove nam poročajo: Nova šola, šestrazrednica, je bila 13. t. m. v navzočnosti kraj. šol. sveta, učiteljstva, šolske mladine in mnogobrojnega ljudstva slovesno blagoslovljena in otvorjena. Šola stane 26.000 kron.

Požar. Danes teden 13. t. m. okoli 10. ure dopoldne je začela goreti kolarnica gosp. Jageriča v Selnici ob Dravi ter je popolnoma zgorela kolarnica in zraven gospodarsko poslopje. Škode je okoli 2200 kron. Posestnik je bil zavarovan.

Ponesrečil. V nedeljo 16. t. m. ob pol dvanajsti uri pred-polnočjo je padel iz poštne vlaka pri Orehovi vasi pri Mariboru Andrej Ogrinc, mizarski pomočnik, 30 let star, doma iz Požege, obč. Jesenca. Glavo mu je popolnoma razbilo. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Slivnici.

Naznanilo obnovljenja od trtne uši uničenih vinogradov. Ces. kr. finančno deželno ravnateljstvo za Štajersko javlja ces. kr. namestništvu z dopisom z dne 26. febr. t. l. št. 5199, da je pri popregledbi poslov razvidnostnih uradnikov zapazilo, da oddana naznanila o izvršeni obnovi vinogradov, katere je bila uničila trtna uš in pa o zemljiščih, katera so se odmenila v vinograde, ki pa dosedaj še niso bila nasajena s trsjem, v mnogih slučajih po številu niso v nikakem razmerju z dejansko izvršenimi obnovljenimi, oziroma na novo nasajenimi vinogradi. Pri zadeti zemljiški posestniki, kateri hočejo po izvršilnih ukazih dovoljene ugodnosti popolnoma doseči, morajo taka naznanila poprej

in sicer o zakonito določenih rokih oglašiti pri davčnem uradu ali pri poljemerskem uradniku. Prepozno došla naznanila ali uradno poistinitenje takih zboljšav imajo kot posledico, da se dotična oprostila od davkov zavoljo zakesnitve več ali manj prikrašajo ali celo odklonijo. Da se pa z ene strani ustreže koristim zemljiških posestnikov, z druge strani pa tudi v smislu zakona v soglasje spravi s katastrom vsled predelovanja zemljišč premenjeni dejanski stan glede znamenitega števila davku zavezanih predmetov (zemljišč) in to kar najbolj mogoče pravočasno t. j. vpoštevajoč čas, v katerem so se izvršile zgoraj omenjene izboljšave, pozivljajo se prizadeti zemljiški posestniki, da pravočasno naznanjajo izvršitev obnove nekdanjih vinogradov, katere je bila uničila trtna uš, ozir. nove nasade na zemljiščih, na katerih niso poprej bile nasajene trte. Nadalje se je opazilo, da nekateri vinogradniki po prejemu brezobrestnega posojila zanemarjajo (slabo obdelujejo) svoje vinograde. V takih slučajih tirdalo se bode v bodoče, da se imajo takoj povrniti izplačana predplačila.

Odškodnina za svinje. C. kr. namestništvo v Gradcu je z ukazom dne 8. vinotoka t. l. št. 41.967 odškodnino za svinje, ako se radi svinjske kuge uradno zakoljejo ter zdrave spoznajo, za IV. četrt leta 1902 za kilo žive teže sledeče določilo: Deželna pasma: za praseta 93 vin., za mlade svinje 78 vin., za stare svinje 74 vin.; žlahtna pasma: za praseta 1 K 11.5 vin., za mlade svinje 93.5 vin., za stare svinje 89 vin.

Porotne obravnave v Mariboru. V ponedeljek so se pričele porotne obravnave v Mariboru. Ta dan je stal pred porotniki 30letni posestniški sin Jožef Bračko iz Kunove. Obdolžen je bil, da je 11. avgusta t. l. svojo mater tako udaril po glavi, da je vsled teh udarcev drugi dan umrla. Porotniki so vprašanje: »Ali je Jožef Bračko kriv uboja svoje lastne matere?« z 11 glasovi pritrdili, z jednim glasom zanimali. Vsled tega je bil obsojen na 8 let težke ječe, vsak mesec post ter na dan umora t. j. 11. avgusta vsakega leta temnico. — V torek je stal pred porotniki posestnik Franc Lenartič iz Rihtarove, obtožen, da je 29. avgusta t. l. svojo ženo dvakrat z nožem v prsa zabodel, kar je povzročilo, da je kmalo potem umrla. Obtoženec je žalostna žrtev nesrečnega — žganja. Kakor so priče izpovedale, vsak dan več ali manj pijan, preklinjal je in rohnal doma, da je uboga žena morala večkrat z otrokoma bežati. Alkohol ga je tako omamil, da je v tej omamljenosti sklenil svojo ženo, s katero sta se večkrat prepirala, in katero je večkrat tepel, ter potem tudi sebe umoriti. Slednjič je porabil malenkostni prepir, da je zgrabil za nož ter ga zasadil v prsi svoje žene, v prsi, ki so dojile njegovega otroka. Porotniki so vprašanje če je obtoženec kriv umora jednoglasno zanimali, vprašanje če je uboja, pa z 11 glasovi potrdili, 1 glas pa z dostavkom, da je to storil v duševni razburjenosti. Obsojen je bil po §§ 140 in 142 k. z. ter z ozirom na § 388, k. p. r. na 8 let težke ječe, mesečno post ter 29. avgusta vsakega leta temnico.

Srebrno poroko sta obhajala te dni pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah nadučitelj g. Josip Mavrič s svojo soprogo.

Premeščen je davkar gosp. Anton Grejan iz Kozjega v Laško, g. višji nadzornik finančne straže Martin Ermenec je prestavljen iz Ptuja v Laško, davčni adjunkt g. France Ribič pride k okr. glavarstvu v Celje, davčni praktikant gosp. Franc Gala pride k davkarji v Brežice.

Na Vranskem je umrl dne 18. t. m. posestnik g. Andrej Novak, v starosti 62 let. Svetila mu večna luč!

Umrli. V petek dne 14. t. m. je pri Sv. Marku niže Ptuja mirno v Gospodu zaspal občespoštovani in priljubljeni učitelj Matija Kolarič v 52. letu svoje starosti. Pogreba udeležilo se je veliko ljudstva, zlasti bilo je mnogo učiteljev, kateri so ginljivo peli. Vrli

Markovčani, ohranite si rajnega v dobrem spominu! N. v m. p.!

Svojo hišo zažgal. 9. t. m. je zaprla žandarmarija kočarico Terezijo Sima in njenega sina iz Sv. Bolfenka ter ju izročila sodniji v Ptuj. Na prigovarjanje že umrlega očeta Antona Sima in z vednostjo matere je baje sin zažgal hišo, da bi dobili zavarovalnino, katero so imenovani tudi v znesku 350 kron dobili.

Konjiški župan. Nemci v Konjicah nimajo v svojih vrstah moža, ki bi bil sposoben za župansko mesto. Za to so si izvolili županom dne 15. t. m. zdravnika dr. Adolfa Kadivnika, ki je rodod Kranjski Slovenec. Pač pa moramo reči, da je dr. Kadivnik jeden izmed onih Slovencev, ki so pozabili, da so slovenskega rodu, in se zapisali z dušo in telesom Nemcem.

Ptujske novice. Mesto Ptuj je imenovalo glavnega ravnatelja južne železnice dvornega svetnika dr. Al. Eger-ja častnim občanom. — V mestni cerkvi ptujski namestniki prirediti v adventnem času sv. misijon. Mestni očetje ugovarjajo sv. misijonu, a vkljub temu »Štajerc« vedno hvali svoje krušne očete, kako prijazni so katoliški cerkvi.

Celjske novice. V Celju je umrl bivši c. kr. notar, posestnik gosp. Anton Kupljen, rodod iz Št. Jurija ob Ščavnici. Bil je značajan rodoljub. Blag mu spomin! — V ponedeljek, dne 17. t. m. popoldne pa je umrl g. Ludovik Seitz, c. kr. ritmojster računovodja v. p. Pokojnik je bil vsestransko spoštovan rodoljub ter tudi kot vojak ni zatajil svojega narodnega prepričanja. Bolehal je že od predlanskega leta, ko ga je zadela kap. Bodi mu zemljica lahka! — Kakor se poroča, klatijo se tudi okrog Celja cigani. Mi opozarjamo ljudstvo, naj pazi na te vrste ljudi, da ne bo komu kaj zmanjkalo.

Ogenj. V sredo 12. t. m. je začela goriti hiša posestnika J. Cest v Oplotnici ter je ogenj hišo popolnoma upepelil. Vžgala se je pri tem tudi streha sosedne hiše, posestnice F. Kunaj. Samo požrtvovalnemu in napornemu delu domačinov je zahvaliti, da ni dalje gorelo. Podstrešje je bilo polno sena, ki pa zdaj ni več za rabo, ker je vsled premočnega polivanja z vodo popolnoma uničeno. Škoda se računi na 1200 kron.

Ponesrečil se je v železniški tovarni Anton Budja, doma na Ženiku pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Zletela mu je železna trska v oko ter mu oko nevarno ranila.

V Oplotnici so v tvornici za stole »Kaprolovega« sina našli mrtvega.

Umrli je v torek ob 7. uri zvečer v Mariboru v 61. letu svoje starosti po dolgi mučni bolezni Juliana Köpflinger rojena Malner, vdova stavbenega revizorskega asistenta, rojena v Ljubljani. Naj v miru počiva!

Opekarjem je c. kr. okrajno glavarstvo v Celju v spomin zaklicalo postavno določbo z dne 9. febr. 1857, ki pravi, da opeka za zid mora imeti velikost 29, 14 in 6½ cm, strešnjiaki 34, 18 in 2 cm, žlebnjaki pa 44 in 31 ali 24 in 2 cm. Občinski uradi in orožniki morajo opekarje nadzorovati. Če je med 1000 komadi 50 nepravilno pripravljenih, opekar zapade kazni po 20 do 200 K. — Kolikor je nam znano, zidarjem se najbolj dopada zidna opeka po 25, 12 in 6½ cm velikosti.

Tata, ki je ukradel v trgovini Lainschitz posestniku Janezu Pečovnik iz Ruperc 360 K, je policija že prijela. Kot tatvine sumljivo je prijela policija ženo čevljarskega mojstra Sieberja v mlinski ulici. Večji del ukradene svote so našli pri njenem možu.

Pogorelo je 12. t. m. zjutraj gospodarsko poslopje g. Kuneja v Oplotnici.

Samomor. V Solnogradu skočil je 10. t. m. dimnikarski pomočnik Anton Bračič, rojen 6. januarja 1873 v Mariboru, pristojen v Konjice, v svoji delavski obleki raz mosta v reko ter je utonil. Bržkone, tako pišejo listi, je to storil v pijanosti.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 15 K 20 v, rži 13 K 40 v, ječmena 13 K 50 v, ovsa 13 K 40 v, koruze 15 K 60 v, prosa 15 K 40 v, ajde 15 K 40 v, fižola 20 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 8 K 30 v, rži 6 K 95 v, ječmena 7 K 25 v, koruze 7 K 25 v, ovsa 6 K 85 v, fižola 14 K.

Šadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 20 do 30 v, hrušek 20 do 30 v. 5 jajec 40 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 58 v, kumine 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v, 100 glav zelja 2 K 80 do 6 K. —

Cerkvene stvari.

Mil. knez in škof vrnila so se od škofovskih posvetovanj na Dunaju v torek popoldne zopet v Maribor.

V Rajhenburgu se bo od 27. t. m. do 8. decembra obhajal sv. misijon, katerega bodo vodili trije č. gg. misijonarji iz Maribora.

Od Sv. Lenarta nad Veliko Nedeljo naznanjamo hvaležni farani Vam, č. g. urednik, kakor tudi vsem cenjenim bralcem »Slov. Gospodarja« lepo vrsto veselih dogodkov. — Odkar so premil. knez in škof postavili našemu velikoletnemu župniku, zlato-mašniku preč. g. Fr. Toplaku, za vse dobro vnetega dekana preč. g. Jakoba Cafa za pomočnika, obhajali smo »srečni in zlati čas svetga misijona«. Kar smo takrat obetali, zdaj »zvesto držimo«, vedoč, da »gola obljuba nič ne velja«. Prenovili in ozaljšali smo si župno cerkev in postavili nov veliki oltar za čas biserne sv. maše našega preč. g. župnika. Biserna sv. maša bila pa je zares kaj lepa, vesela in ganljiva slovesnost! Starček-župnik so jo opravili pod milim nebom obdani od 20 došlih čč. gg. duhovnikov in silno velike množice vernega ljudstva. Slovesnosti primerni nagovor imeli so župnik šmarjetski, preč. g. A. Šuta. Vsi veseli, da smo ućakali tako redko slovesnost, smo farani ljubemu starčeku-biserniku in sebi zložili potrebno za dobro voljo. Po 60 letnem dušnem pastirovanju zaželeli so si naš še vedno od vseh faranov ljubljani župnik miru. Postala je nato naša fara udova. Izmed drugih č. gospodov oglasili so se za njo tudi malonedeljski kaplan, č. g. Peter Zadravec, ki so jo tudi dobili. Po preteklih 37 letih imeli smo torej zopet redko slovesnost, in sicer vmeščenje novega župnika. Umestili so nam čvrstega gospoda preč. g. župnik tomaževski, ki so ob enem dekan velikonedeljski. Cerkev, četudi »res ni velika«, vendar je zdaj snažna, »da se šika«, bila je natlačeno polna. Preč. g. dekan imeli so zatem ne samo za vernike, ampak tudi za došlih 14 duhovnih sobratov v dna srca segajoč nagovor. Po cerkveni slovesnosti povabili in pogostili so novi preč. g. župnik v župnišču zbrane duhovne sobrate, zastopnike učiteljstva, načelnika krajnega šolskega sveta, načelnika cerkvenega odbora, cerkvena ključarja, župane in druge ugledne farane. Pri nastali dobri volji omenjali so preč. g. dekan Caf razven drugih nagovorov še posebno zanimivih črtic o fari Sv. Lenarta; preč. g. dekan završki Jož. Kralj pa so prav moško govorili o skupnem, mirnem in složnem delovanju za cerkev, šolo in občino, zakaj le »sloga jači, nesloga pa tlači«. Navdušeno je še nagovoril novega župnika, čč. gg. duhovnike in vse druge zbrane posestnik g. Korpar.

Društvena poročila.

Gledališče v Mariboru. V nedeljo dne 23. t. m. se bo uprizorila v našem Narodnem domu ljudska igra »Deseti brat«. Snov igri je vzeta po enako imenovanem Jurčičevem

romanu iz slovenskega življenja. Igra povsod dopada, kjerkoli se proizvaja. Upamo, da bo v nedeljo dvorana v Narodnem domu zopet polna slovenskih gledalcev, ki bodo prišli naslajati se z lepimi prizori v igri in s spretnostjo naših pozhrtvovalnih predstavljajcev. Na svidenje torej v nedeljo v mariborskem Narodnem domu. Začetek ob 8. zvečer.

Sv. Peter pri Mariboru. Veselica domačih tamburašev, dne 9. novembra, se je izborno dobro obnesla. Udeležba je bila ogromna, bili smo veseli, vmes pa smo mi udarjali ob naše mile tamburice. Dobrovoljna dražba nas je zelo razveselila. V imenu vseh tamburašev se zahvaljujem onim, ki so nas s svojo pričnojnostjo počastili. Najbolj pa se zahvaljujemo našemu vodji Fr. Verliču, ki si je toliko truda prizadjal, da nas je izučil. Bog mu plati tisočkrat, kar je za našo milo domovino storil.

Eden izmed tamburašev.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Preteklo nedeljo je priredilo izobraževalno društvo »Edinost« veselico, ki se je zelo dobro obnesla. Udeležba je bila zelo velika. Prišlo je tudi več tujih gostov od Sv. Lenarta in Sv. Benedikta. Jurij je že sicer na konju, pa je bil vesel tuje pomoči. Benedički tamburaši so nam namreč mnogo pomogli, da se je veselica tako sijajno obnesla. Ljudstvo jih je navdušeno sprejelo in pri vsakem igranju jim je zelo ploskalo. Videlo se je, da imajo tamburaši v g. Bregantu izbornega vodjo, ker je v tako kratkem času dosegel take uspehe. Domači mladeniči in dekleta so svoje mešane zборе ginljivo peli. Da bi se le tudi zanaprej gojili milo slovensko petje in blažili sebe in druge z milodonečimi naprevi. Mladenič Planer je svojo šaljivo pesem navdušeno in izborno prednašal. Naj še le mnogokrat pokaže svoje zmožnosti! Gosp. učitelj Perger je v dobro premišljenem govoru dokazoval, kako je prava versko-narodna vzgoja mladine podlaga vse sreče. Govoril je navdušeno in prepričevalno in je našel vsestransko odobravanje. Poslanec in društvu predsednik Roškari je končno izrazil svoje veselje nad mladino, ki tako vrlo napreduje, in zahvaljuje vse, ki so pripomogli k tako lepemu, poštenemu razveseljevanju in poduku.

Čitalnica v Konjicah ima svoj letošnji občni zbor dne 29. novembra ob 8. uri zvečer v lastnih prostorih po sledečem vsporedu: 1. Pozdrav predsednika, 2. poročilo tajnika in knjižničarja, 3. poročilo blagajnika, 4. poročilo gospodarja, 5. poročilo računskih pregledovalcev, 6. volitev novega odbora, 7. služajnosti in nasveti.

Smartno pri Slov. gradu. S težkim trudom se je ustanovilo tukajšnje bralno društvo, in ni bilo pričakovati, da bi ta nedolžni zavod imel kedaj nasprotstva. Pa je tako! Ker namreč ni bilo druge priprave sobe ob času, ko se je društvo osnovalo, je krajni šolski svet dovolil zborovanje v šoli, katero sploh ne zavzame Bog ve koliko prostora, in sedaj pa je krajni šolski svet v Šmartnu z dopisom od 23. okt. 1902, št. 108 prepovedal, da se društveno zborovanje za bodoče ne dovoljuje in se mora iz šole izseliti. Komu na ljubo, sicer ne vemo. V »Sl. Gospodarju« je večkrat čitati, da je to ali ono društvo zborovalo v šoli, nisem pa čital, da bi moralo iz šole. — Društvo je seveda šolskim prostorom na poti, dasi so vendar prostorni. Ali oni prispevek, ki ga donajajo v šolane občine, okroglo 1450 K, to pa je šoli dobro došlo. Težko breme. Plačati pa greš. Pripomnim še, da častno ime načelnika takoj odložim in ne sprejem nobene odgovornosti, in da so časniki do 1. prosin. 1903 poplačani. — Franc Vaukan.

Izvenakadem. podružn. sv. Cirila in Metoda v Gradcu priredi s prijaznim sodelovanjem gospe I. Rožmanove, gospice Lipovec, akad. društva »Triglav« in društva

»Naprej« zabavni večer v ponedeljek, dne 24. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih »Steinfelder-Bierhalle«. K obilni vdeležbi vabi uljudno odbor.

Slovenci na Dunaju. Marsikateremu cenjenih čitateljev se je že morda vsililo vprašanje, ali se nahaja na Dunaju več Slovencev in kako je njih društveno življenje. Na to vprašanje mi je možno dati majhen odgovor; kajti imel sem priložnost pred kratkim bivati nekaj časa na Dunaju ter se deloma seznaniti s tamošnjimi Slovenci in opazovati njih medsebojno življenje osobito v društvu »Zvezda«. Temu društvu, ki že obstoji nekaj let je namen: izobrazba, zabava s predavanji, podukom v raznih strokah, s petjem, gledališkimi predstavami ter podpiranje udov; stalni sedež društva je v I. okraju, Plankengasse 4. Dne 2. t. m. je imelo imenovano društvo svoj zabavni večer v dvorani »Wiener Ressource«; takoj ob priletku, ob 6. uri zvečer, se je napolnila prekrasna dvorana z dunajskimi Slovenci, katerih število je gotovo prekoračilo 300; mnogo jih še prostora ni dobilo, tako, da so bili prisiljeni stati, oziroma se podati na galerijo. Radovedno boš vprašal, cenjeni čitatelj, kdo so bili ti Slovenci? Zastopniki vseh slojev, od navadnega delavca do dvornega svetnika, od vojaka prostaka do najvišjih vojaških dostojanstvenikov. Počastili so nas s svojo navzočnostjo seveda tudi drugi slovanski narodi, kakor Hrvati, Čehi, Poljaki, Rusi in Srbi. Takoj po 6. uri pozdravil je slavnoznani g. Jakob Pukl, predsednik društva, vse navzoče in posebno še višje dostojanstvenike. Po jedrnatih besedah g. predsednika vršile so se zaporedoma posamezne točke jako obširnega vsporeda z velikim navdušenjem in priznanjem od strani poslušalcev. Posebne zasluge za tako sijajni uspeh tega zabavnega večera gredo gospici Marici Luzar, koncertni pevki gospici Idi Schöntag, pevskemu zboru akademičnega društva »Slovenija« pod vodstvom g. Kalana, društvu pevskemu zboru pod vodstvom g. Vinkota Krušič, kateri nas je še s svojim posebnim družinskim pevskim zborom jako presenetil. Omeniti je še tudi gospice Marice Pukl ter gospice Krušičevih, ki so nabrale precejšnjo svoto za celjski dijaški dom. Po dovršenem vsporedu se je pričela prosta zabava; lepe mile slovenske in hrvatske pesmi so menjale z enakimi komadi na glasovirju. Le prehitro so nam potekle prevesele ure; še le pozno proti jutru smo se vračali z radostnim in zadoščenim srcem v svoja domovanja. Tako sem narisal prav na kratko društveno življenje v zabavnem večeru dunajskih Slovencev. Ako ti je, cenjeni čitatelj, dana priložnost priti na Dunaj, ne zamudi takega zabavnega večera, katerega priredi »Zvezda« vsako prvo nedeljo v mesecu, prepričal se boš potemtakem tudi sam, da je slovenski narod tudi malo dalje razširjen po svetu, kakor nam to slikajo naši narodni nasprotniki.

Iz drugih krajev.

Naslednik prošta Serajnika. Imenovan je proštom kapitelja v Velikovu in župnikom v Tinjah č. g. Anton Trobeš.

Veseli dogodek na italijanskem dvoru. Italijanska kraljica Helena je povila zopet hčerko. Krstili jo bodo na ime Mafalda. Prva hčerka se imenuje Jolanda.

Kdor zna pa zna! Da bi se kdo, ki ni nič poveril, izdajal za — defravdanta, to je gotovo nekaj nenavadnega. In nenavaden je bil tudi vzrok, radi katerega je to storil. Nekaj tacega se je zgodilo 10. t. m. v Ljubljani. Neki ključavničarski pomočnik je prišel v neko gostilno. Pil in jedel. Okrepčavši se, je pripovedoval gostom, da je nekje poveril veliko svoto. In gostje so mu res verjeli ter hiteli po redarja. Ta ga je seveda vzel seboj. Na ulici pa je fant povedal policaju, da ni nič res, da bi bil komu kaj poveril, ampak govoril da je o tem le zato,

ker ni imel s čem plačati računa. Ker pa se je bal, da bi ga stegli radi tega, se mu je zdelo še najbolje, da ga — policaj spremi iz gostilne! Res, izvirna misel to. Res je sicer, da je policaj navihanca vseeno odvedel na policijo in da mu utegnejo prišiti par dni, ali izvirno je vendar le, kako se je izognil plačanju računa v gostilni. Kdor zna, pa zna!

Samomor blaznenca na železnični progi. Mej vožnjo po železnici iz Selzthala v Amstetten se je neki Emil Keller, trgovec z jestvinami iz Pariza, jako čudno vedel. Sprevednik je prijavil to v Amstettenu, kjer so ptujca zdravniško preiskali in našli, da je blazen. Nato so ga v spremstvu odposlali na Dunaj. Pred prihodom v štacijo Blindenmarkt pa je blazni tujec kar hkratu — ne da bi spremljevalec mogel preprečiti to — skočil skozi okno kupeja; a čudom čudo: ni se poškodoval skoro nič. Nato so določili dva moža, ki naj bi ga odvedla v norišnico v Mauer-Oeling. Keller je stal s spremljevalcema na peronu in je govoril mirno in pametno. Hkratu pa se jima je iztrgal ter se vrgel pod kolesa tovrnega vlaka, ki je ravno odhajal. To pot je dosegel, kar je hotel: ostal je mrtev na železnični progi.

200 letnica ustanovitve Petrograda. Dne 29., 30. in 31. maja 1903 bodo praznovali v Petrogradu, glavnem mestu Rusije, 200letnico, odkar je Peter Veliki ustanovil Petrograd. Seveda se delajo za to slavnost velikanske priprave. Petrogradski obč. svet se udeleži teh slavnostij in ob tej priliki odpre 20 ljudskih šol, uzida prvi temeljni kamen za novo obč. hišo, za novo univerzo in za veliko bolnišnico. Skupne stroške občine cenijo do 12 milijonov rubljev. Zadnje tri dneve maja praznovali bodo kakor narodne praznike.

Kako se zatro muhe v hlevu? Proti muham je dvoje vrst sredstev. Sredstva prve vrste imajo namen, muhe pokončavati, druge vrste pa razmnožitev muh preprečevati. Muhe loviti in pokončavati ne izda veliko, ako ob enem ne skrbimo, da se ne razmnožujejo. Zadnje se pa doseže z veliko snago v hlevu, ki mora biti svetel in zračen. Pa tudi to ne bo veliko izdalo, če le jeden skrbi za dober in snažen hlev, če pa naši sosede ostanejo pri običajni nemarnosti. Prav dobro sredstvo muhe odganjati je neka voda, kjer se je kuhalo orehovo ali še bolje lorbarjevo listje. S to vodo se ves les v hlevu večkrat pomaže in istotako vsa živina. To sredstvo je le toliko časa izdatno, dokler je kaj duha po orehovem ali lorbarjevem listju; zato je dobro mazanje večkrat ponoviti.

Vulkanski izbruh. Iz Honolulu se poroča, da na otoku Hawai strahovito bluje vulkan Hilanea. — Že 20 let ni bilo ondi takega izbruha.

753 žen. Slavni afriški potovalec Chaillu je predaval te dni v Petrogradu ter povedal med drugim, da je ob priliki svojega potovanja v Afriki dobil 2200 ženitovanjskih ponudb. Nek črni kralj mu je nekoč ponudil 753 mladih deklet. Mlad učenjak se je prestrašil ter dejal kralju: »O gospod Veličanstva! Nikakor si ne zaslužim toli iznesenega daru. Vse 753 so izbrane krasotice, toda jaz vem, da se zamerim ostalim 752 dekletom, ako bi si eno izbral — in tega vendar nočem.« »Prav, torej si jih vzemi vse«, je dejal kralj resnobno. Nato je padel Chaillu na kolena ter prosil usmiljenja. — Chaillu je predavanje končal: »Evropejec ima težavno volitev med dvema Evropejkama, kako pa še le, kadar ima voliti med 753 dekleti, ali eno ali vse.

Smodke se bodo same užgale. V Ameriki je iznašel neki kemik neškodljivo zmes, ki se bo napravila na koncu smodk ter se bo smodka sama užgala, ako se drgne ob trdo stvar.

Grozna smrt železniškega sprevednika. Na železniški progi blizu sezanske postaje so v noči med soboto in nedeljo našli grozno razmesarjeno truplo železniškega sprevednika Josipa Jeraja. Truplu sta bili odre-

zani obe nogi in ena roka, tudi po glavi in obrazu je bilo zapaziti več ran. Jeraj je odpotoval s tovornim vlakom št. 162 iz Ljubljane proti Trstu in je bil na zadnjem vozu tega vlaka. Bog ve, iz kakega uzroka moral je blizu Sežane pasti z voza in obležati nezavesten na tiru. Pol ure za tovornim vlakom pa sta prihajala v Trst dva stroja, katera sta šla preko Jerajevga telesa. Na tržaškem kolodvoru so tisti dan na dotičnih strojih tudi res zapazili krvave sledi. Truplo nesrečnega Jeraja so prenesli na sežansko pokopalšče.

Nov slovenski list je začel izhajati v mestu Pueblo v severoameriški državi Kolorado. Naslov mu je »Glas Svobode« ter ga urejuje g. Fran Medica.

Najlepši naslov med vsemi vladarji ima gotovo oni v Birmi. Imenuje se: kralj kraljev, kateremu morajo biti vsi drugi pokorni, stvarnik življenja živalij, ureditelj letnih časov, gospodar morja, brat solnca in kralj 24 solnčnikov.

Papež Leo XIII. Dne 22. m. m. je zavzemal Leo XIII. glede trajanja vladanja tretje mesto med rimskimi papeži. Najdalje so vladali Peter, Pij IX. in Leo XIII. Ako Leo XIII. doživi še 20. febr. 1903, jubilarni dan svojega zasedenja prestola, potem bo tudi po starosti na tretjem mestu, ker sta samo dva papeža dosegla večjo starost od 93 let, in to: S. Agatho, ki je umrl 682, in S. Gresovino, ki je umrl leta 1241. Dne 19. decembra t. l. mogel bi papež Leo XIII. slaviti 50 letnico kardinalstva.

Poneverjenje na Nemškem. V Aumiru pri Weimaru je nanadoma umrl bankir Klöpfel. Preiskava je dognala, da primankuje depotnega denarja v visokosti več stotisoč kron.

Največje orglje na svetu so v mestni dvorani v Lydneyju v Avstraliji. Notranja širina obsega 24 m, globina 6 m. Imajo 126 registrov s 5 manuali. Mojster jih je izdeloval 3 leta in je dobil za nje 40.000 kron.

Ženitev ali samomor. V Strathmoreu (Pensilvanija, Amerika) ustanovil se je nedavno čuden klub. Prvo klubovo določilo se glasi: »Oženi se, ali se sam umori.« Člani se snidejo vsak mesec in vlečejo žreb. Kdor potegne črno kroglo, mora tekom pol leta napraviti tri ženitvene ponudbe. Če je vse trikrat odbit, si mora končati življenje. Res prav amerikkansko.

Velika nesreča se je primerila pri novi zgradbi velike vojašnice v Čestochovu v ruski Poljski. Ravno so dogradili vojašnico, v kateri bi imela biti nameščena 7. in 8. strelski polk, kar se je z velikanskim hruščem podrla karsarna. Bila je zidana iz slabega gradiva. Doslej so iz razvalin potegnili mnogo ranjencev. Dva sta bila že mrtva, dva sta takoj umrla. Druge so spravili v bolnišnico.

Grozen prizor na psihijatriški kliniki. — Na dunajski kliniki se je dogodil te dni nenavaden slučaj samoubojstva. Pred nekoliko dnevi je bil doveden na kliniko zasebni uradnik P. F., ker je trpel na neozdravljivi duševni bolezni. V gotovih presledkih so mu prihajali napadi besnila in po napadih je bil vsikdar jako oslavljen in izmučen. Takov napad je imel tudi pred par dnevi. Kriče je tresel železne dele postelje in udarjal z rokami in nogami okoli sebe tako silno, da se je bilo bati, da se hudo rani. Stražniki so ga le težko mogli zvezati. — Borba je trajala dolgo, ker jih je blazenec večkrat z nadčloveško močjo pahnil od sebe. — Ali tedaj, ko je bil premagan, so začeli zdravniki hkratu neko čudno škripanje v ustih blazenca, iz katerih se je začela cediti krvava pena. No, kmalu se je moglo opaziti, kako mu se slino in penami prihajajo iz ust tudi mali koščeki mesa. Blazenec je pregrizel namreč z zobmi svoj lastni jezik ter je kri in dele jezika požiral in govoril: O, kako je to tečno! Na to so prihiteli v sobo vsi zdravniki ter so skušali preprečiti to samouničevanje. Skušali so blazenca omamiti in da bi mu s

pomočjo raznih instrumentov obdržali usta odprta. Vse zastonj. Bolnik je skušal ugrizniti vsakogar, ki se mu je hotel bližati. Ko je pojel dober del svojega jezika, je začel grizti ustnice tako, da so okolo ustnic viseli koščeki mesa in kri je tekla curkom. Slednjič se je zrušil od onemoglosti. Ves ta grozni prizor je trajal nekoliko minut, a vsi navzoči, ki so sicer vajeni na grozne prizore, so bili globoko pretreseni. Za par ur je nesrečnež umrl.

Zgodovinska žetev je bila letos v mali občini na Francoskem v okraju Somme. V vasi Naouros se nahajajo pod zemljo zidane shrambe, katere so za časa španske naslednje vojske rabili Angleži za žitne shrambe. Ko so se pa Angleži leta 1709 po bitki pri Molplaquetu umaknili, so se te žitne shrambe popolnoma pozabile. V novembru preteklega leta so našli ondotni kmetje eno tako shrambo, v kateri je bilo veliko pšenice. In kmetje so sklenili, da jo usejejo. Skoro dve sto let stari zrna so dobro vzkli in obrodili. Da je pšenica obrodila, je glavni vzrok to, da je bila vsa leta na suhem, kamor tudi zrak ni prišel.

250 000 kron sežganih. V Kološu je nadporočnik Stojanovič podedoval 250.000 K. Naložil jih je v vrednostnih papirjih in papirje zaprl v miznico, katero je te dni pozabil zapreti. Ko ga ni bilo doma, priplazili so se otroci k njegovi miznici, odprli jo in pomazali vrednostne papirje s črnilom. Ker so se otroci bali kazni, vrgli so pomazane papirje v ogenj in jih sežgali. Vsa dedščina nadporočnikova je tako zgorela. Nadporočnik je vsled razburjenja nevarno bolan.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

Kako se izvršuje zeleno gnojenje.

V vinogradih se seje tamkaj, koder koroška detelja v brezsnježnih vinogradih čez zimo ne pozebe ta na jesen po kopi. Pri nas gre pa najbolje z grahorco. Grahorca se tudi lahko že pri jesenski kopi poseje. Kadar take za gnoj namenjene rastline najbolj cvetejo, se podkopljejo. V sadonosnikih, v katerih se le sadije prideluje, ne pa še katera druga rastlina pod drevjem, se tudi lahko posejejo rastline za zeleni gnoj tedaj, kadar pač za to najbolj kaže. Drugače je pač na polju ali v takih sadonosnikih, v katerih se pod drevjem še drugi pridelki pridelujejo. V teh slučajih je treba zeleni gnoj primerno v kolobar uvrstiti, tako, da prizadeva najmanj stroškov ter da se kar najmanj zemlja za druge pridelke zgubi.

Seje se lahko seme rastlin za zeleni gnoj med druge setve v kolobarju ali kot glavna rastlina.

Ako se sejejo rastline za zeleni gnoj kot glavna rastlina, se pač drugi pridelek od istega zemljišča za isto leto zgubi. Včasih, kadar zahtevajo razmere, da se bolj ekstenzivno gospodari, bi bil pa tudi ta način gnojenja celo umesten n. pr. na zelo bornih ali od poslopja oddaljenih zemljiščih. Navadno se pa sejejo rastline za zeleni gnoj med druge kulturne rastline in sicer ali vmes ali na strniša.

Medsetev.

Seme rastlin se lahko seje med glavno kulturno rastlino n. pr. med žito na ta način,

kakor se seje pri nas detelja ali korenje med žito. Ko se žito požanje, tedaj se počne gnojilna rastlina razvijati ter ostane dokler je treba pripraviti polje za prihodnjo rastlino. Ta način zelenega gnojenja je najcenejši, ker ni treba zemlje za gnojilno rastlino posebej obdelovati. Seveda se v takem slučaju mnogokrat zgodi, da gnojilna rastlina ne uspeva dobro. Tedaj pa je treba strniše takoj po žetvi žita preorati, sicer bi plevel preveč prevladal. Le bujno rastoče gnojilne rastline dušijo plevel. Pa če tudi je treba mnogokrat prej ko se pravi namen doseže, preorati, vendar se mnogokrat ta način gnojenja dobro obnese, tedaj pa je škoda, katera vsled nekaterih slabih uspehov nastane, mnogoterno odvagana.

Setev na strniše.

Takoj po žetvi, ko se žito spravi, se zemlja za gnojilne rastline pripravi, ter teh seme poseje. V tem slučaju se spravi seme bolj enakomerno globoko v zemljo kakor v prejšnjem, torej tudi enakomerneje kali. Vsled oranja strniša se tudi plevel, ki je na njem, pokonča, če torej gnojilne rastline tudi ne vspevajo najbolje, pa jih le ne bode plevel preveč prerastel ali vsaj seme plevela ne bode imelo časa, da bi dozorelo in polje okužilo. Za srpom ali koso itak naj bi tudi že iz drugih ozirov šel plug. Plugu pa takoj setev semena gnojilnih rastlin sledi.

Gnojenje gnojilnim rastlinam.

Gnojilne rastline zahtevajo pa tudi redilne snovi v zemlji. One, ki same dušec iz zraka izkoriščajo, potrebujejo mnogo fosforove kisline in kalija. S temi redilnimi snovmi gnoji se že žitu, ki je prednik gnojilnih rastlin in sicer da se mu jih še več kakor jih ono samo za-se porabi. Z dušcem pa se za zeleni gnoj ne gnoji. Da, celo kaže mej take rastline, ki zračni dušec izkoriščajo, nekaj takih rastlin posejati, ki so glede dušca v zemlji zelo požrešne. Slednje porabijo dušec kolikor ga je v zemlji za-se. Vsled tega pa morajo prve tembolj razvijati svojo koristno zmožnost, tembolj nabirati zračni dušec.

Kdor le seje dušec nabirajoče rastline pa istim ne gnoji s fosforovo kislino in s kalijem, ta nabira v zemlji le dušec, a fosforove kisline in kalija mu bode pa za naprej primanjkovalo. Enostranski vpliv dušca je pa navadno neugoden.

Tisti rastlini, katera sledi gnojilni rastlini, navadno ni treba še posebej gnojiti. Sicer pa je včasih le nekoliko živinskega gnoja koristno, kajti ta prinese bakterije, ki povzročajo hitreje razkrajanje zelene snovi.

(Dalje prihodnjič.)

Loterijske številke.

Trst 15. novembra: 37, 4, 80, 2, 79.

Linc 15. novembra: 85, 24, 28, 17, 9.

Poslano.

516 1

Mari Timpran me je obdolžila, da sem poslal dopis iz Doberne v »Slov. Gospodarja« št. 45. Ker se je to zgodilo na javnem prostoru v pričo drugih ljudi, da se mi torej ni ljubilo kregati z njo, pozivljam jo s tem, da dokaže resnico svojih besed. Če tega ne stori, imenujem jo obrekovalko in lažnjivko. Doberna, dne 16. nov. 1902.

Jakob Švent.

Društvena naznanila.

- Dne 23. novemb.: »Bral. društva v Braslovčah« občni zbor in veselica popoldan.
 » » » Gasilnega društva iljašovskega tombola v gostilni gosp. Marka Vaupotiča v Noršincih. Začetek ob 3. uri popol.
 » » » »Posojilnica v Križevcih ima občni zbor ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih.
 » » » »Bral. društva pri Sv. Juriju ob Taboru« veselica z deklamacijo, petjem, tamburanjem, govori in igro v cerkveni hiši. Začetek ob 3. uri pop.
 » » » »Prostovolj. gasil. društva v Latkovi vasi veselica z govorom, srečolovom v prostorih g. Fr. Vodenika v Št. Pavlu. Začetek po večernicah.
 » » » »Bral. društva pri Sv. Rupertu v Slov. gor.« veselica s petjem, igrama itd. v prostorih stare šole. Začetek po večernicah.

Zahvala.

517 1-1

Za mnoge dokaze pristranskega sočutja mej boleznijo in ob smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda

Matije Kolariča,

učitelja,

za ginjaive nagrobne besede veleč. gosp. duhov. svetovalca, za milo, večkratno tolažbo, ki so jo prinesli veleč. g. kapelan pokojnemu, za prelepe vence, mnogobrojno udeležbo veleč. gg. učiteljev in učiteljic, za ganljivo petje pri sprevedu rajnega, za obilno spremstvo domačih župljanov, izreka najtoplejšo zahvalo žalujoča vdova

Marija Kolarič.

Sv. Marko, 18. nov. 1902,

Proda se eno-
nadstropna 498 2

hiša

na zelo ugodnem prostoru tik cerkve sv. Jožefa pri Mariboru. Pripravna za vsaki obrt ali za penzioniste. Zraven je tudi lep vrt in vodnjak z zelo dobro pitno vodo. Vse to se prav po ceni radi odpotovanja proda.

Kdo, pove upravništvo.

Hiša

s petimi sobami, vrtom, njivo, svinskim hlevom, okoli sadno drevje, se proda za 2800 gld. v Studencih pri Mariboru št. 18.

Najboljše,
najlepše in najcenejše
rakve

in druge potrebščine, posebno za one, ki svoje rajnike sami pokopavajo, kakor tudi krste za otroke po 50 kr. naprej priporoča

Friderik Wolf,

pokopalni zavod v Mariboru, Tegetthoffstrasse št. 18 in Blumengasse št. 12.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanjša
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

300 ameriških trt, lepo raščenih, suho cepljene na Rip. portalis in salonis, proda podpisani. Namreč: Laški rilček in pošip. Cena je za cepljenke I. vrste komad 9 kr. II. vrste 7 kr. Kdor želi kupiti, naj se oglasi do 1. decembra. Franc Muršič, posestnik v Senčaku, p. Juršinci. 490 3-1

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. 235

Pridnega viničarja s 3—4 delavskimi močmi, ki razume delo z amerišskimi trtami, se sprejme. Pojasnila daje Marija Heumayer v Mariboru, glavni trg števil 1. 492 3-1

Učenca sprejme Fr. Rižnar, klepar v Ljutomeru. 518 2-1

Služba orglarja in cerkovnika pri Mariji Snežni na Velki je razpisana. Prosilci naj se osebno oglase pri župnem uradu Marije Snežne. 514 2-1

Učenec se išče v trgovino Mihaela Srnca v Rušah. Isti mora biti priden in zmožen slovenskega in nemškega jezika ter moral dovršiti z dobrim uspehom ljudsko šolo. 512 3-1

Služba organista in cerkovnika se odda v Koprivnici po novem letu. Oglasiti se je pri cerkvenem predstojništvu.

Učenec z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na upravništvo. 496 3-1

Razno.

Naznanilo. Podpisani naznanja vsem vinogradnikom, da ima zdaj in prihodnje pomlad veliko množino suho cepljenih trt oddati, namreč: Šipon rumeni (Mosler), Laški rilček (Wälschriesling), Zlahtnina (Gutedel), Silvanec, Kravevine, Beli ranfol in Rulender, cepljene večinoma na Riparijo portalis, deloma Solonis. Vse zgoraj imenovane trte so zelo močne rasti ter zanesljivo dobro zaraščene in vkoreninjene. Cene so sledeče: I. vrste komad 10 kr. 1000 komadov 100 gld. II. vrste komad 6 kr., 1000 kom. 60 gld. Imam še divjake vkoreninjene rip. portalis in Salonis vitis, cena je za 1000 komadov 10 gld. Kdor vzame sedaj na jesen cepljene trte, dobi en vinar ceneje. Kupci naj se oglase pisмено ali ustmeno pri Jožefu Kupčič, trtnarju v Juršincih pri Ptuj. 494 8-1

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in struge; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

☛ **Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.** ☛

* **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** *

Postrežba točna.

Cene nizke.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

80 do 100**odstotkov**

zasluži lahko vsak trgovec, kateri si naroči za novo leto

šaljive O O
dopisnice

(50 različnih vrst)

katere razpošilja

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška cesta števil 5.

Lepa kmetija,

je na prodaj v občini Gornja Voličina, 15 minut od farne cerkve sv. Ruperta, ki meri okoli 21 oralov in sicer 8 oralov njiv, 4 orale gozda, ostalo pa so travniki in lepi sadonosniki; vse v najboljšem stanu in se drži skupaj. Cena je zelo primerna, tudi lahko ostane 1500 fl. vknjiženih. Poslopja so v dobrem stanu. Kdor želi kupiti, naj se oglasi v kratkem pri Antonu Zivko v Zgornji Voličini, okraj Sv. Lenart v Sl. gor. 519 3-1

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
**vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjice, križce.**

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših
podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na
drobno in debelo, **rožne vence** žalostne Matere
Božje in preč. Spočetja itd. — **Lepi križci** so
pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na
steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje
bolnikov; križi s stojalcem, **svetinjice** različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

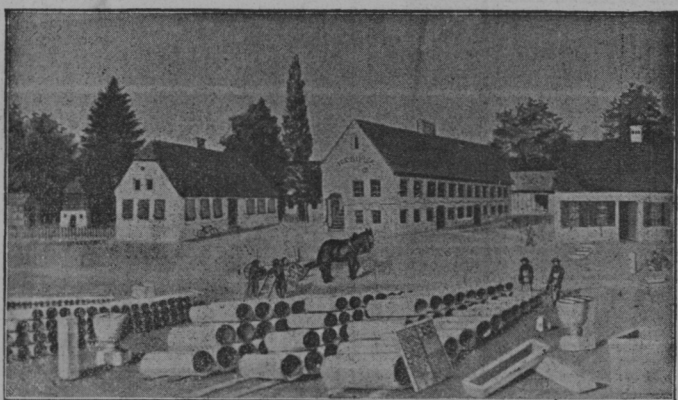
župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje,
trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste,
osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike,
dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

JOS. MURSA

na Krapji pri Ljutomeru. 404 6-6

Cementne cevi v štirinajstih veličinah, zd 5 cm do 100 cm v notranji
svetlovni širini. **Cementna korita** za svinje, **jasli** za govedo in
konje, **mejnike, nagrobne** i. dr. — Vse potrebno za nove
stavbe, kot: **plošče** za podzidje, **stopnice, podboje, tlak** za
podstenja in veže, **strešne krovne plošče** z dvema zareza. Na
celem Jugoslovanskem = **jedina izdelovalnica** za mozaične plošče. =

➡ Ceniki zastonj in franko. ➡

Velika zaloga švicarskih ur

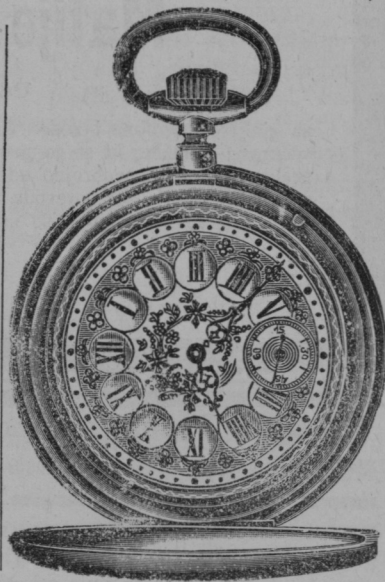
ANTON KIFFMANN,

urar, Maribor, Gosposka ulica 5 (vis-à-vis Grubitsch)

280 8

— Za vsako uro se jamči več let. —
— Same dobrih ur in preskušene ure se prodajajo.

Srebrna ura z dobrimi kolesci 6 gld.
Z najfinejšo uredbo in posebno močnimi
pokrovi 7 gld. 50 kr.

Srebrna ura, z dvema pokrovcema in
dobrimi kolesci velja 7 gld. 50 kr.
Najfinejša, močna trpežna ura 8 gl. 50.

➡ Iste ure z bolj navadnim kolesovjem mnogo ceneje! ➡

Razpošilja se po poštne povzetju. — Neugajajoče ali slabo
idoče ure, ako se v 14 dneh povrnejo, se zamenjajo ali vrne denar.

Izvirni

509 3-2

Singerjevi šivalni stroji

so najboljši: porabiti se zamorejo za šivanje
in umetno vezenje. — V veze-
nju se brezplačno poučuje.

Prodajalnica: Singer & Co. akc. družba za izde-
lovanje šivalnih strojev Maribor, Gosposke ulice št. 24.

Emil Bäuerle,

398 12-11 slikar in barvar

v Mariboru, Koroška cesta št. 9.

Opirajoč na večletne skušnje se priporočam velečast. duhov-
ščini in cenj. p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v njegovo stroko
spadajočih del kakor cerkvene in hišne slikarije in lakiranje. —
Priporočam tudi svojo veliko in mnogovrstno zalogo **barv**, suhih
in oljnatih, **lake s firnisom**, dalje vsake vrste **krtac**,
čopčev itd. Kupuje žimo in svinjske ščetine.

Strokovnjaška pojasnila, načrte in proračune stroškov zastonj.

Oznaniło.

Da se prodajalci oziroma iz- in pridelovalci ter kupovalci med seboj lažje
najdejo, sem pri vis. ces. kr. štaj. deželnem namestništvu napovedal ustanovitev
Občnega prometlišča (posredovanje v nakupu in prodaji ozir.
v najemu in v najemdaji kmetijskih posestev, kmetijskih in športnih živali, po-
slopj in stanovanj, patentov in pravic, obrtniških podjetij in vsakovrstnih obrtnih
izdelkov itd.) združenega z „javno pisarno“ in z „zastopstvi“.

To poslovanje sem v **Mariboru, Marijine ulice št. 12** (vogelna hiša
nasproti c. kr. sodne dvorane) že začel in si bom sploh prizadeval velespošt.
p. n. občinstvu najmožneje zadovoljno ustrezati in skrbel bom tudi, da mi bo v
zastopstvih obrtniške novostne in koristne izdelke nuditi mogoče.

S tem si usojam prespoštovanemu p. n. občinstvu najgorkeje priporočiti in
za vsestransko zaupanje in mnogobrojno uporabo tega podjetja uljudno prositi.

Z velespoštovanjem

506 3-2

Ivan E. Weigl.

**Predivo, suhe gobe, vsakovrstno žito
kakor sadje, sploh vse dežel. pridelke**

➡ kupi ➡

ANTON KOLENC,

trgovec v Celju.

441 10-8

Slovenske razglednice

komad
10 vin.

lično in fino izdelane
priporoča jih

Preprodajalcem
znaten
popust!

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.